

Sluttrapport

Universelt utformet turveg og leirplass i Elgå.

Destinasjon Femund Engerdal

Forord

I denne rapporten vil vi kort oppsummere prosjektet og dets resultater. «Universelt utformet turveg med leirplass» i Elgå er et delprosjekt av det større prosjektet «Universell Utforming i reiselivet i Engerdal Kommune». Prosjektet «Universell Utforming i reiselivet i Engerdal Kommune» har hatt som mål å tilrettelegge naturen og friluftslivet i kommunen/destinasjonen.

Delprosjektet «Universelt utformet turveg med leirplass» er et produkt på destinasjonen; et turmål som nå er tilrettelagt for alle, uansett funksjonsevne.

Hovedprosjektet har nå gått over 4 år (2011 – 2014) og det er investert ca 5.000.000 i universell utforming i Femund Engerdal gjennom dette prosjektet. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom bedrifter i næringen på destinasjonen, og er i hovedsak finansiert gjennom Hedmark Fylkeskommune og Engerdal Fjellstyre. Delprosjektene er finansiert for seg, og delprosjektet «Universelt utformet turveg med leirplass» ble gjennomført sommeren/høsten 2014 og er finansiert av Extrastiftelsen gjennom Norske Sanitetskvinner – Drevsjø Sanitetsforening. Delprosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Bryggeloftet, Drevsjø Sanitetsforening og Destinasjon Femund Engerdal. Og «eierforholdet» til tiltaket kan defineres sånn:

Prosjekteier hovedprosjektet: Destinasjon Femund Engerdal

Prosjekteier – delprosjektet; turveg med leirplass i Elgå: Drevsjø Sanitetsforening

«Driftsansvarlig»: Bryggeloftet

Vi vil gjerne takke Bryggeloftet, Drevsjø Sanitetsforening, Norske kvinners sanitetsforening og Extrastiftelsen for at dette prosjektet ble gjennomført!

Sammendrag

Bakgrunn for prosjektet/målsetting

Hovedprosjektets målsetting er å tilrettelegge naturen og friluftslivet i kommunen, slik at alle som vil kan bruke den, uavhengig av funksjonsevne. Det ønskes også at flere kommer seg ut i aktivitet og frisk luft.

Forventet resultat for delprosjektet er å gjennomføre tiltaket som planlagt og skissert, slik at det blir en tilgjengelig og brukervennlig turveg med leirplass som oppfyller kravene til universell utforming.

Prosjektgjennomføring/metode

Hovedprosjektet bygger på en forprosjektrapport som tar for seg og beskriver ca. 30 universelt utformede anlegg. Disse anleggene skal tilgjengelig gjøre naturen og produktene på destinasjon for flere, de er planlagt i samarbeid mellom flere aktører i kommunen og er kvalitetssikret. Dette hovedprosjektet hadde en total kostnadsramme på ca. 12.000.000,-.

For å få gjennomført prosjektet på best mulig måte, så ble det delt opp i delprosjekter. Hvert delprosjekt representerer tiltak og har egne budsjett. Arbeidet ble lagt ut på anbud og satt bort til lokale leverandører som utførte dette i henhold til planlagte beskrivelser og skisser og i tett dialog med prosjekteier.

Resultater og resultatvurdering

I hovedprosjektet fikk vi gjennomført 10 anlegg, som er 1/3 av det ambisiøse målet på 30, og det er vi

godt fornøyd med! Vi har i hovedprosjektet støtt på en god del utfordringer i arbeidet med universell utforming, som har utløst en god del ekstra arbeid.

Delprosjektet ble derfor gjennomført i henhold til planer og skisser, og er nå et fullt ut universelt utformet turmål, tilrettelagt for alle, uansett funksjonsevne. Delprosjektet har ingen avvik.

Oppsummering/Konklusjon/videre planer

Vi har nå 10 universelt utformede anlegg i tillegg til utstyrsutleie på destinasjonen/kommunen som representerer produktene våre: vandring, fiske, sykling, vannaktiviteter, attraksjoner, langrenn og alpin. Deriblant delprosjektet «Universelt utformet turveg med leirplass i Elgå» som ekstrastiftelsen har finansiert med 389 000,-.

Prosjektet "videreføres" gjennom strategier på destinasjonen, i kommunen og hos bedriftene, og selges gjennom markedsføring og pakker.

Innhold

Forord	2
Sammendrag	2
Kap 1. Bakgrunn for prosjektet/Målsetting.....	3
Kap 2. Prosjektgjennomføring/Metode	4
Kap 3. Resultater og resultatvurdering	4
Kap 4. Oppsummering/konklusjon/videre planer	5
Referanser/litteratur	7
Ekstra:	
Konklusjon fra markedsundersøkelsen blant bedrifter på destinasjonen	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Konklusjon fra markedsundersøkelsen blant brukere på anlegget «Turveg med leirplass i Elgå».....	11

Kap 1. Bakgrunn for prosjektet/Målsetting

Bakgrunnen for hovedprosjektet er regjeringens visjon om et universelt utformet Norge innen 2025 og den nye likestillings- og diskrimineringsloven som forbyr diskriminering pga funksjonsevne. Det er også sett behov for universelt utformede anlegg i området. Bakgrunnen for delprosjektet er hovedprosjektet som igjen bygger på rapporten fra forprosjektet. Denne rapporten beskriver forskjellige delprosjekt som til sammen skal resultere i en universelt utformet destinasjon. Delprosjektene representerer tilrettelegging av turveger, leirplasser, rasteplasser, fiskeplasser, nasjonalparker, attraksjoner og aktiviteter.

Hovedprosjektets målsetting er å tilrettelegge naturen og friluftslivet i kommunen, slik at alle som vil kan bruke den, uavhengig av funksjonsevne. Det ønskes også at flere kommer seg ut i aktivitet og frisk luft. Vi skal gjennomføre så mange av tiltakene beskrevet i forprosjektrapporten som mulig.

Forventet resultat for delprosjektet er å gjennomføre tiltaket som planlagt og skissert, slik at det blir en tilgjengelig og brukervennlig turveg med leirplass som oppfyller kravene til universell utforming.

Kap 2. Prosjektgjennomføring/Metode

Hovedprosjektet bygger på en forprosjektrapport som tar for seg, og beskriver, ca. 30 universelt utformede anlegg. Disse anleggene skal tilgjengeliggjøre naturen og produktene på destinasjon for flere, og er planlagt i samarbeid med næringslivet, politikere, brukere, kommuneadministrasjon, grunneiere og representanter fra rådet for likestilling for funksjonshemmede både kommunalt og fylkeskommunalt. Planene er kvalitetssikret opp mot veileder for universelt utformede friluftsområder og daværende prosjektleder for universell utforming i Hedmark og Oppland, som også er ergoterapeut. Dette hovedprosjektet hadde en total kostnadsramme på ca. 12.000.000,-.

For å få gjennomført prosjektet på best mulig måte, så ble det delt opp i delprosjekter. Hvert delprosjekt representerer tiltak og har egne budsjett (der lønnskostnader er trukket ut). Arbeidet ble lagt ut på anbud og satt bort til lokale leverandører som utførte dette i henhold til planlagte beskrivelser og skisser, og i tett dialog med prosjekteier. Alt av utstyr som utedoer, lavvoer, rastebenker etc er utarbeidet for funksjonshemmede.

Kap 3. Resultater og resultatvurdering

I hovedprosjektet fikk vi gjennomført 10 anlegg, som er 1/3 av det ambisiøse målet på 30, og det er vi godt fornøyd med! Vi har i hovedprosjektet støtt på en god del utfordringer i arbeidet med universell utforming. Blant annet så er universell utforming såpass nytt at det er veldig få som har universell utforming i retningslinjene for hva tilskudd kan gå til og det er en regel blant de fleste, at de kun gir 50% av totalkostnaden i tilskudd, så det å skaffe finansiering til tiltakene har vært en stor utfordring. I tillegg er behandlingstiden på både finansieringssøknader og de 10 andre søknadene (byggesøknader, dispensasjonssøknader og lignende) som et tiltak utløser, lang, og det gjør at det tar veldig lang tid å få alt på plass slik at man kan starte gjennomføring. Det ligger også lite føringer og planer for universell utforming nasjonalt, så arbeidet har krevd en del banebrytende arbeid som har tatt ekstra tid.

Delprosjektet; turvegen og leirplassen i Elgå ble gjennomført av en lokal snekkerbedrift og en lokal anleggsbedrift.

Følgende er gjort på anlegget:

- Opparbeidet/gruset turveg ca. 2 km
- Rekkverk ved bratte partier
- Satt opp hvilebenker pr 100 meter
- Bålpanne, rastebenk og utedo ca. halvveis
- Infotavler
- Opparbeidet leirplass med lavvo, utedo, bålpanne og rastebenker

Bryggeloftet har stått for egeninnsatsen på anlegget og har blant annet gjort en del kosmetisk oppussing for at «naturinngrepene» skulle bli så små og usynlige som mulig.

Turvegen har naturlige ledelinjer i form av overgang mellom grus og skogbunn.

Delprosjektet ble gjennomført i henhold til planer og skisser, og er nå et fullt ut universelt utformet turmål, tilrettelagt for alle, uansett funksjonsevne. Delprosjektet har ingen avvik.

Vi har gjennomført en enkel markedsundersøkelse som sier litt om nytten av både hovedprosjektet og delprosjektet.

Her er et sammendrag av resultatene:

I overkant av 83 % visste hva universell utforming var og at anlegget de besøkte var et universelt utformet anlegg.

46,2 % valgte dette turmålet fordi det var universelt utformet.

At turmålet var universelt utformet gjør noe positivt med opplevelsen til folk. Godt over 50 % mener at universell utforming på virker et reisemål positivt, men hvis de skal trekke frem noe negativt, så er det inngrep i naturen som går igjen hos de aller fleste.

Over 50 % synes universell utforming er viktig på ulike måter, at det det har mye å si for de som har behov for det og for reisemålet.

Vi fikk gode innspill til hvilke kanaler vi bør markedsføre tilbudene gjennom, hvor de har fått informasjon fra, hvem som bør stå for fellesgodefinansiering og hva som er viktig ved universell utforming.

Vi sendte også ut en undersøkelse til medlemsbedriftene på destinasjonen, og den sier i grove trekk at det er økt etterspørsel etter uu anlegg, men det er helt klart plass til flere. Det viser seg også at bedriftene selv kan gjøre mer for å markedsføre disse tilbudene. Alle tror at universell utforming er positivt for destinasjonen, og de det er relevant for, også for bedriften. 50 % har inntrykk av at gjestene vet om universell utforming, og de som ikke vet det blir veldig positivt overrasket. Bedriftene har fått inn en del positive tilbakemeldinger om universell utforming og mener at det øker tilgjengeligheten, gir større og mer varierte tilbud og åpner for flere, blant annet. For bedriften vil det si flere tilreisende og flere muligheter å tilby. For noen er dette veldig viktig.

Undersøkelsene i sin helhet er vedlagt rapporten.

Kap 4. Oppsummering/konklusjon/videre planer

Som vi skrev i kapittel 1, så har regjeringen en visjon om et universelt utformet Norge innen 2025, og det kom i 2009 en ny likestilling- og diskriminerings lov som forbyr diskriminering pga nedsatt funksjonsevne. For oss som jobber med universell utforming, så er det vanskelig å skjønne hvordan vi skal nå denne visjonen fordi det er helt klart at det mangler en del planer for hvordan vi skal komme dit. Det er ikke satt av penger til det, det er ikke noen nasjonale symboler/skilt for universell utforming, det er ikke fastsatt hva som skal til for at man er universelt utformet, universell utforming er ikke nevnt i nasjonale reiselivstrategier osv, osv.

I forhold til likestillings- og diskrimineringsloven, så kommer den i konflikt med en del andre lover, som f.eks verneloven og motorferdselloven, og det er behov for å se på hvilke lover som veier tyngst.

Vi har gjennom hovedprosjektet forsøkt å få til en dialog med departementene og statsrådene i forhold til utfordringer og erfaringer med universell utforming, uten å lykkes med det. Og det

forsterker bare vår konklusjon om at det er en litt tungrodd materie og jobbe med. Men vi har også fått til mange positive resultater, så hvis man står på, jobber og ikke gir seg, så bærer det frukter.

Vi har nå 10 universelt utformede anlegg i tillegg til utstyrsutleie på destinasjonen/kommunen som representerer produktene våre: vandring, fiske, sykling, vannaktiviteter, attraksjoner, langrenn og alpin. Deriblant delprosjektet «Universelt utformet turveg med leirplass i Elgå» som ekstrastiftelsen har finansiert med 389 000,- gjennom Norske Kvinners sanitetsforening – Drevsjø Sanitetsforening:

- Universelt utformet turveg (2 km) med leirplass i Elgå
- Universelt utformet turveg (2 km) med leirplass ved Langodden i Sømådalen
- Universelt utformet leirplass, båtslipp m/personheis og fiskeplass ved Glen Jyltingsmarka
- Universelt utformet kultursti med leirplass på Sorkodden i Sorken
- Universelt utformet Nasjonalpark – Gutulia Nasjonalpark
- Universelt utformet turområde med fiskeplass og leirplass og museum på Blokkodden på Drevsjø
- Universelt utformet turveg med fiskeplass og leirplass ved Femundselva på Sølentua
- Universelt utformet utsiktspunkt og rasteplass ved Røfallene
- Universelt utformede utleie skogsbuer; Bjørnstadkoia og Basdalskoia (Engerdal Kommuneskoger)
- Universelt utformede rasteplasser ved innfartsveier
- Utleie av:
  - Pioner multi (universelt utformet båt med sjåfør)
  - Tomanskajakk
  - Sittehåndsykkel
  - Piggkjelke (langrenn)
  - Biski (alpin)
  - Saccovogn (vandring)

Prosjektet avsluttes ved utgangen av 2014, men videreføres gjennom strategier og markedsføring på destinasjonen, i kommunen og hos næringen. Det er vedtatt at universell utforming skal videreutvikles gjennom nye prosjekter, nybygg, oppussing, utvikling osv ved at alt som gjøres skal universelt utformes. Anleggene driftes gjennom vedlikeholdsavtaler med næringslivet på destinasjonen og selges gjennom bedriftene og gjennom pakker.

Dette prosjektet har vært et godt prosjekt, som på mange måter har styrket samarbeidet mellom bedrifter på destinasjonen og sådd frukter for samarbeid på andre områder for fremtiden. Gjennom prosjektet og de resultatene som er oppnådd der, har vi et godt utgangspunkt for videreutvikling på destinasjonen.

Turvegen med leirplass i Elgå driftes av Bryggeloftet gjennom en avtale mellom Bryggeloftet og Drevsjø Sanitetsforening/Destinasjon Femund Engerdal.

Dette anlegget ble et flott universelt utformet turmål som har blitt tatt godt i mot av både lokalbefolkningen og tilreisende. Og det har allerede blitt mye brukt. Mange har valgt dette turmålet

fordi det er universelt utformet og noen har blitt veldig positivt overrasket ved bruk. I tilbakemeldingene på markedsundersøkelsen, så kom det blant annet inn tilbakemeldinger som:

- Vi hadde med barnevogn, kjempe fint å gå
- Nydelig anlegg, og fint at det er så tilrettelagt. Høy kvalitet! De universelt utformede elementene er nyttig for alle, ikke bare mennesker med nedsatt funksjonshemninger
- Enklere tilgjengelig
- Tilpasset flere
- Lett å komme frem i terrenget
- Tilgjengelig for alle; brukere av rullator eller barn i barnevogn
- At alle med fysiske og psykiske funksjonsnivåer kan delta i friluftslivet
- Kan trekke flere mennesker, samler flere
- Alle kan være med – nytte opplevelsen

Dette er akkurat det vi ville oppnå med prosjektet, og gjenspeiler at vi har klart å nå de målgruppene vi skisserte for prosjektet; Funksjonshemmede, barnefamilier, kvinner med bekkenløsning og eldre.

Referanser/litteratur

Det er ikke brukt referanser/litteratur i denne rapporten. Alt er skrevet av prosjektleder for prosjektet «Universell utforming i reiselivet i Engerdal Kommune».

Ekstra

Markedsundersøkelse for universell utforming i Femund Engerdal - bedrift.

8 bedrifter har svart på Markedsundersøkelsen (ca 12 % av medlemmene på destinasjon).

En funksjonsnedsettelse kan være så mye: En brukket fot, svekket hørsel, dårlig syn, svekket bevegelighet eller balanse, en medfødt skade eller en midlertidig skade, om det er på grunn av alder eller sykdom spiller ingen rolle.

1. Vet du hva universell utforming er?

Ja

Nei

Alle bedriftene som besvarte undersøkelsen visste hva universell utforming var.

2. Visste du at universell utforming har vært et av satsingsområdene i Femund Engerdal?

Ja

Nei

Alle visste at universell utforming har vært et av satsingsområdene i Femund Engerdal.

3. Hvor mange ganger har din bedrift benyttet seg av et eller flere universelt utformede anlegg sesongen 2014?

- Ingen Under 5 Under 10 Under 20 Mer enn 20

4 bedrifter (50%) har ikke benyttet seg av uu anleggene i 2014, 2 (25 %) har benyttet de under 10 ganger og 2 (25%) har benyttet seg av ulike uu anlegg mer enn 20 ganger i løpet av 2014.

Hvis ingen; hvorfor har du ikke benyttet de?

- Ikke målgruppe
- Nyåpnet – ikke tenkt på det/kommet dit ennå

4. Har din bedrift merket noen økt etterspørsel fra gjester med en eller annen form for funksjonsnedsettelse sesongen 2014?

- Ja Nei

3 bedrifter (37,5%) har merket økt etterspørsel fra gjester med en eller annen form for funksjonsnedsettelse sesongen 2014, 2 bedrifter (25%) har ikke merket noen økt etterspørsel, for 2 bedrifter (25%) er det ikke relevant og 1 bedrift (12,5%) vet ikke.

5. Hva har din bedrift gjort for å implementere universell utforming i bedriften?

- Bruker områder nesten ukentlig
- Planlegger bygg og uteområder universelt utformet
- Lite, men vi har fortalt om det til gjester her og på reiselivsmessen
- Forbedret hytter og uteområde
- Ikke noe spesielt

6. Har dere benyttet universell utforming i markedsføringen av bedriften?

- Ja Nei

5 bedrifter (62,5%) har ikke benyttet universell utforming i markedsføring av bedriften, 3 bedrifter (37,5%) har gjort det.

Hvis ja, på hvilken måte?

- Gjennom nettside og ved representasjon utad
- På hjemmeside
- Via Facebook og i samtaler med kunder

7. Tror du universell utforming i Femund Engerdal kan ha noen positiv effekt på antall gjestedøgn i bedriften og/eller på destinasjonen? (Her kan du sette flere kryss)

- Ja i bedriften Ja på destinasjonen Ikke i bedriften Ikke på destinasjonen

3 bedrifter (37,5%) tror universell utforming kan ha noen positiv effekt på bedriften, alle 8 (100%) tror universell utforming kan ha noen positiv effekt på destinasjonen og 3 stk (37,5%) tror ikke det har noen positiv effekt på bedriften.

6 bedrifter (75%) har inntrykk av at universell utforming gjør noe med opplevelsen av oppholdet, 1 bedrift (12,5%) har ikke inntrykk av det og 1 bedrift (12,5%) har ikke svart på dette spørsmålet.

15. Hvis ja på spm 14, på hvilken måte?

- Naturen og tilgangen til den
- Forenkler tilgjengeligheten til uteområdene for flere, blant annet barnefamilier og eldre
- De vet at det er trygt å ta med hele familien, dvs at hele familien får en positiv opplevelse
- Større og mer varierte tilbud/muligheter
- Åpner muligheter for å komme til steder som ellers er utilgjengelige
- Flere ulike brukergrupper kan benytte området sammen – gjør at alle kan være med, og ikke bare deler av f.eks familien, laget etc

16. Hva har det å si for din bedrift at universell utforming har vært et av satsingsområdene på destinasjonen og at det nå blir 8 universelt utformede friluftsanlegg her?

- Har ikke hatt direkte innvirkning på vår bedrift
- Det er veldig hyggelig å kunne tilby så mange muligheter, det blir program for flere dagers opphold for brukerne
- Svært viktig for oss
- Økt besøk til kommunen, økt omsetning i bedriftene i kommunen og dermed økt skatte
- Det har noe å si
- Mer tilreisende
- Ikke noe da bedriften ikke er utformet etter uu krav
- Ingenting som jeg vet om foreløpig, men godt mulig det vil ha det på sikt

Markedsundersøkelse for universell utforming i Femund Engerdal.

Vi fikk inn 30 svar ute på anleggene.

En funksjonsnedsettelse kan være så mye: En brukket fot, svekket hørsel, dårlig syn, svekket bevegelighet eller balanse, en medfødt skade eller en midlertidig skade, om det er på grunn av alder eller sykdom spiller ingen rolle.

1. Har du en eller annen form for funksjonsnedsettelse?

Ja Nei

29 stk (96,7%) av de som besvarte hadde ikke en form for funksjonsnedsettelse, mens bare 1 (3,3%) hadde det.

2. Har du barn under skolealder?

Ja Nei

26 stk (86,7 %) hadde ikke barn under skolealder, 4 stk (13,3%) hadde det.

3. Vet du hva universell utforming er?

Ja Nei

25 stk (83,3%) mente de visste hva universell utforming er, 4 (13,3%) visste det ikke, og 1 (3,3%) var usikker.

4. Visste du at dette var et universelt utformet anlegg?

Ja Nei

26 stk (86,7%) visste at anlegget de besøkte var et universelt utformet anlegg, 4 stk (13,3%) visste det ikke.

5. Hvis ja på spm 4, var det derfor du valgte dette turmålet?

Ja Nei

12 stk (46,2%) av de 26 som visste om at dette var et uu anlegg, valgte dette turmålet på grunn av at det var universelt utformet.

6. Hvis nei på spm 4, hva gjør det med opplevelsen din av oppholdet at det er universelt utformet?

- Arbe
- Denne turstien ble flott! Fine sitteplasser, muligheter for bålkos og en kjempe fin lavvo
- Nydelig anlegg, og fint at det er så godt tilrettelagt. Høy kvalitet! De universelt utformede elementene er nyttig for alle, ikke bare mennesker med ulike funksjonshemninger.
- Det er fint, og jeg synes at slik tilrettelegging er veldig bra.
- Vi hadde med barnevogn. Kjempe fint å gå.

- Lett tilgjengelig og overraskende nytt.
- Opplevelsen av min tur er like fin som ved turer tidligere år. Synes det er hyggelig at det er lagt til rette for folk med funksjonsnedsettelse.
- En positiv opplevelse.
- Enklere tilgjengelig.
- Vi hadde med sykkel.
- Tilgang til benker og mulighet for bålkos og grilling.

Universell utforming betyr: «at alle mennesker skal kunne bruke produkter, bygninger og utearealer på en likestilt måte så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler». Det vil i praksis si at all nødvendig tilrettelegging for at alle skal kunne bruke et område/bygning skal skje på forhånd og det skal være permanent.

På de neste spørsmålene skal du, på en skala fra 1 til 5 oppgi i hvor stor grad **du synes/tror** at:

7. Universell utforming gjør noe med et reisemål?

- I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

18 stk (60%) synes at uu i stor grad gjør noe med et reisemål, 8 stk (26,7%) mener uu i svært stor grad gjør noe med et reisemål, 4 stk (13,3%) vet ikke og 1 stk (3,3%) mener uu i liten grad gjør noe med et reisemål.

8. Universell utforming påvirker et reisemål positivt?

- I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

14 stk (46,7%) synes uu i stor grad påvirker et reisemål positivt, 9 stk (30%) synes uu i svært stor grad påvirker et reisemål positivt og 6 stk (20%) vet ikke.

a. Har du eksempler på noe positivt med universell utforming?

- Tilpasset flere
- Tilrettelagte fiskeplasser – gir mulighet for mange
- Lett å komme frem i terrenget
- Tilgjengelig for alle; brukere av rullator eller barn i vogn
- At alle med ulike fysiske og psykiske funksjonsnivåer kan delta i friluftslivet
- Tilgjengelig og fint
- Tilgjengelighet for alle er et verdispørsmål!
- Hele turen. Var meget positiv
- Det som er gjort her
- Kan trekke flere mennesker, samler flere
- Alle kan være med – nytte opplevelsen

9. Universell utforming påvirker et reisemål negativt?

I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

16 stk (53,3%) synes at uu i svært liten grad påvirker et reisemål negativt, 6 stk (20%) synes at uu i liten grad påvirker et reisemål negativt, 5 stk (16,7%) vet ikke og 2 stk (6,7%) synes uu i stor grad påvirker et reisemål negativt.

a. Har du eksempler på noe negativt med universell utforming?

- Inngrep i naturen
- I de tilfeller det blir så tilrettelagt at du mister villmarkspreget
- Sår i naturen
- Konseptet med urørt natur blir litt ødelagt
- Noe ødeleggelse av natur, men tilpasses alle i stedet for noen
- Fluene på toalettet
- For ambisiøst å utforme hele samfunnet slik? Kan skape konflikter

10. det er viktig å tilrettelegge for flere/alle?

I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

17 stk (56,7%) synes det i svært stor grad er viktig å tilrettelegge for flere/alle, 7stk (23,3%) synes det i stor grad er viktig å tilrettelegge for flere/alle, 4 (13,3%) vet ikke og 1 (3,3%) synes det i liten grad er viktig å tilrettelegge for flere/alle.

11. de universelt utformede anleggene gjør noe med opplevelsen av reisemålet?

I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

15 stk (50%) synes de uu anleggene i stor grad gjør noe med opplevelsen av reisemålet, 9 stk (30%) mener uu anleggene i svært stor grad gjør noe med opplevelsen av reisemålet, 2 stk (6,7%) vet ikke og 2 stk (6,7%) mener uu anleggene i liten grad gjør noe med opplevelsen av reisemålet.

12. et tilrettelagt reisemål har noe å si for reisemønsteret og valgmulighetene til funksjonshemmede?

I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

16 stk (53,3%) mener at et tilrettelagt reisemål i svært stor grad har noe å si for reisemønsteret og valgmulighetene til funksjonshemmede, 8 stk (26,7%) mener det har det i stor grad, 3 (10%) vet ikke og 1 (3,3%) mener det har noe å si i liten grad.

13. tilrettelagte anlegg/tilbud har for en positiv effekt på antall tilreisende?

I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

11 stk (36,7%) mener at tilrettelagte anlegg/tilbud i stor grad har en positiv effekt på antall tilreisende, 9 (30%) vet ikke, 7 (23,3%) mener det har det i svært stor grad og 1 (3,3%) mener det bør ha det.

14. tilrettelagte anlegg/tilbud har noen utslagskraft i forhold til valg av reisemål?

- I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

11 stk (36,7%) mener at tilrettelagte anlegg/tilbud i stor grad har noen utslagskraft i forhold til valg av reisemål, 6 stk (20%) mener det i svært stor grad har det, 5 stk (16,7%) vet ikke, 4 stk (13,3%) mener det har det i liten grad (og to har lagt til; for meg), 1 (3,3%) mener det i svært liten grad har det og 1 (3,3%) går ut ifra det.

15. det har noe å si for valg av reisemål at det er valgmuligheter av universelt utformede anlegg på destinasjonen?

- I svært liten grad   I liten grad   Vet ikke   I stor grad   I svært stor grad

12 stk (40%) mener at det i stor grad har noe å si for valg av reisemål at det er valgmuligheter av uu anlegg på destinasjonen, 6 (20%) vet ikke, 4 (13,3%) mener det i svært stor grad har det, 4 (13,3%) mener det har det i liten grad (1 har lagt til; for meg), 1 (3,3%) mener det i svært liten grad har det og 1 (3,3%) håper det.

16. I hvilke kanaler forventer du å finne informasjon om universell utforming i Femund Engerdal?

- Steder der folk ferdes, butikker blant annet
- Brosjyrer, internettside til Destinasjon og Fjellheimen Leirskole
- Internett
- Generelle hefter skriv om jakt/fiske
- Turistkontoret Engerdal
- I ALLE fora for Femund/Engerdal området
- Engerdal Kommune sine hjemmesider, turistkontor
- Hjemmesiden til kommunen + brosjyrer
- Alle nettbaserte
- Turistkontor, oppslagstavler
- Hjemmesiden til kommunen i Engerdal
- Sommerkalender/vinterkalender, Destinasjon Femund Engerdal, facebook
- Kommunen, Turistinfo
- Aviser, plakater, internett, muntlig, tv

17. Hvor har du fått informasjon om universell utforming i Femund Engerdal?

- Bryggeloftet Elgå
- Privatpersoner
- Ved destinasjonen
- Nrk.no
- På Fjellheimen
- Tv – sendingen fra åpningen
- Gapahuken Elgå
- Aviser, internett

- Oppslag på butikken i Elgå
- Hyttefolk på Tjønnodden
- Media

18. Eller har du ikke hørt om at vi har universell utforming i Femund Engerdal?

- Ja Nei

13 stk (43,3%) har hørt om at vi har uu i Femund Engerdal, 8 (26,7%) har ikke hørt om det, 6 (20%) har ikke svart på dette spørsmålet og 1 (3,3%) har ikke hørt om andre anlegg enn den i Elgå.

19. Hvordan virker anleggene inn på likestilling?

- Positivt
- Positivt, større aktivitet i området
- Bra
- Terskelen for aktivitet blir mer lik
- Bra, alle får muligheten og det synes jeg er viktig
- Supert – alle får være med
- Ok
- Alle får samme mulighet/tilbud
- Mulighet for alle å komme seg av asfalten

20. Hva gjør universell utforming med tilgjengeligheten til naturen?

- Det blir lettere for flere å bruke naturen Vet ikke Det var like enkelt å bruke naturen før

27 stk (90%) mener det blir lettere for flere å bruke naturen ved universell utforming og 1 (3,3%) mener det var like lett før.

21. Hvem synes du har ansvaret for finansiering av fellesskapsgoder som sånne anlegg?

- Kommunen
- Staten
- Felleskapet må bidra, men lokale organisasjoner også
- Noe offentlig, men ok at extrastiftelsen og frivillige organisasjoner bidrar
- Felles ansvar, men fylket står for økonomien
- De som tjener på turisme og det offentlige
- Kommune, fylket, staten og hver enkelt bruker
- Spleiselag fra flere aktører
- Felleskapet
- Fylket
- Stat, kommune og interesseorganisasjoner
- Kommunen, lokalstedet skal ikke påvirkes negativt av prosjektet
- Det offentlige

22. Regjeringen har en visjon om at Norge skal være universelt utformet innen 2025, men hva er viktig når man driver med universell utforming?

- At man tar vare på naturen – altså at ikke stedet peker seg ut på lang avstand. Det skal gå i et med naturen. At stedet er tilgjengelig for flere, skal kunne brukes på alle årstider.
- Enkle, funksjonelle løsninger
- At man har brukernes behov i tankene når man skal sette et slikt anlegg i stand
- Høre på de som vet/kan
- Tenke på at alle kan komme ut i naturen – fra barnevogn, gå på bena, rullator (alle aldre), rullestol (alle aldre)
- Lokal tilpasning
- Finne bredde i aktuelle universelt utformede reisemål. Engerdal skal ha all honnør for dette arbeidet!
- Gjør det kjent for alle
- At det vedlikeholdes
- Tilgjengelighet
- Dokumentering av at stedet blir brukt
- Ambisjoner, men også realisme – alt kan ikke være tilgjengelig for alle. Må skjerme sårbar natur for større inngrep
- Lokal forankring
- Opplysning, tilrettelegging
- God utsikt til sjøen
- At det blir integrert i naturen, så villmarkspreget beholdes

Tusen takk for ditt svar!